„Sétálj, gyalogolj, bringázz! – Kulturális örökségtúrák” a Nemzeti Kulturális Alap megalapításának jubileumi évében

Szakmai beszámoló

Készítette:
Szabadtéri Néprajzi Múzeum
Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ
Szentendre, 2019. március

Tartalom

1. Bevezetés 3

2. Kapcsolódás a Múzeumok Őszi Fesztiváljához 3

3. Kiemelt program – Diósgyőr, 2018. október 14. 5

4. Játék és applikáció 7

5. Záró program – Szentendre, 2018. november 10-11. 8

6. Kommunikáció 8

6.1. Google Adwords kampány értékelése 8

6.2. Facebook kampány értékelése 9

6.3. Kampányok értékelése 10

6.4. Partnerségek 10

7. Összegzés 11

1. Bevezetés

A Nemzeti Kulturális Alap alapításának 25. évében megvalósult eseménysorozatnak a Közgyűjteményi Kollégium (jogelődeivel együtt: a Múzeumi, Könyvtári és a Levéltári), valamint az Örökségvédelmi Kollégium által támogatott intézmények felkeresése volt a célja, különböző módokon, de a túratávokkal ráirányítva a figyelmet a kerek évfordulóra. A téma kiemelt jelentőségét az adta, hogy 2018 „A kulturális örökség európai éve", és egyúttal Magyarországon „A családok éve" is volt. A program keretében olyan útvonalak kerültek kidolgozásra és vezetett vagy egyénileg teljesíthető túrák keretében kiajánlásra, amelyek 25 km hosszúságúak, gyalogosan és/vagy kerékpárral megtehetők voltak. A túrákat a Múzeumok Őszi Fesztiválja időszakában lehetett teljesíteni egyénileg, baráti vagy munkahelyi közösségek közös programjaként és a családi kirándulások keretében egyaránt. A családok évéhez kapcsolódva és a kisgyermekes családokra is gondoltunk, így lehetőség nyílt egy településen belül rövid, 2,5 kilométeres gyalog- vagy kerékpártúrákra, melyek keretében szintén felkereshetők voltak olyan kulturális örökségi objektumok, amelyek NKA által nyújtott támogatásban részesültek. A helyszínek kiválasztásánál fontos szempont volt, hogy az intézmény kulturális örökségi helyszínként látogatható legyen, múzeumok, levéltárak, könyvtárak esetében a kulturális örökség rájuk legjellemzőbb elemei (az épület belső terei, kiállításai) megtekinthetőek legyenek a túrázók számára ingyenesen vagy kedvezményes belépővel az intézmény által megadott nyitvatartási időben. A programmal erősíteni kívántuk az intézmények és településük kapcsolatrendszerét, a helyi múltról szóló ismeretek élményszerű és egyben egészségtudatos bővítését, azáltal, hogy kirándulásokat szerveznek a tágabb környezetükben található kulturális örökségi helyszínek, építészeti gyöngyszemek, történelmi emlékek felfedezésére.

2. Kapcsolódás a Múzeumok Őszi Fesztiváljához

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ (MOKK) az általa 2018-ban is koordinált Múzeumok Őszi Fesztiválját is kapcsolni kívánta az NKA 25 – Sétálj, gyalogolj, bringázz! programsorozathoz, hiszen a fesztivál 2018. évi kiemelt tematikája a „Sétál, gyalogolj, bringázz velünk! – Örökségi barangolások" címet kapta. Idén a Nemzeti Kulturális Alap alapításának 25. évfordulójának apropóján azt javasolta a MOKK a muzeális intézményeknek, könyvtáraknak, levéltáraknak, hogy kapcsolódjanak a Sétálj, gyalogolj, bringázz velünk! tematikához, így 25 km-es, illetve a kisgyermekes családokhoz igazítva 2,5 km-es vezetett vagy egyénileg teljesíthető kulturális sétákat, kerékpáros barangolásokat, élménytúrákat terveztek, illetve szerveztek.

A MOKK által központilag javasolt időpontja ezeknek a programoknak 2018. október 14., vasárnap volt, de természetesen a Múzeumok Őszi Fesztiválja teljes ideje alatt (2018. október 1 – november 11. között) lehetősége volt az csatlakozott intézményeknek ilyen jellegű programokat szervezésére. A kulturális örökségtúrák beharangozására az október 1-én

Szolnokon megrendezett XVI. Országos Múzeumpedagógiai Évnyitó (a Múzeumok Őszi Fesztiválja nyitórendezvénye) szolgált, mely méltó felvezetést biztosított, ugyanis az eseményhez kapcsolódó konferencián a múzeumi, illetve kulturális területen dolgozó szakemberek és a pedagógusok abba nyerhettek betekintést, hogy a hazai muzeális intézmények miként gondolkodnak a családoknak szóló programokról.

A Múzeumok Őszi Fesztiváljának 2018-as témakörei és hozzájuk kapcsolódó programok száma

Témakörök	Témakörhöz kapcsolódó programtípusok száma				Látogatók száma			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
„A lámpás én vagyok” – Tanárok napja***	62	64	49	36	1336	1576	1034	672
Óvodapedagógusok Napja	40	38	34	24	897	1307	2387	388
Pincétől a padlásig*	61	-	90	57	5644	-	30164	5876
Sétálj, gyalogolj, bringázz velünk! – Örökségi barangolások	57	89	76	77	2298	25165	3155	6140
Utazó Múzeum	39	62	53	51	9843	11579	11468	8842
16+ múzeumi találkozások – Társas színtér	45	70	47	46	3700	16464	5324	2778
Múzeumi Őszbúcsúztató	106	140	154	126	15154	20316	20180	31858
Mesterek és alkotók**	81	80	83	71	7575	16832	15032	4513
Irodalmi találkozások a múzeumban 2017-es év újítása	-	-	81	43	-	-	12291	2061
Múzeumi szünetelő 2016-os év újítása	-	68	59	39	-	4641	7366	32516
Szakmai programok, konferenciák	52	98	51	53	5354	13981	4964	4655
„NKA 25” – Kulturális örökségtúrák	-	-	-	23	-	-	-	
Témakörökhöz tartozó programok száma	599	764	777	646	56.815	115.384	113.355	100.299
Témakörhöz nem kapcsolt látogatók					103.789	48.624	51.404	65.308
Összes látogatószám					160.604	164.008	164.759	165.607

3. Kiemelt program – Diósgyőr, 2018. október 14.

Megvalósítottunk egy központilag szervezett sajtónyilvános rendezvényt is a kiajánlott időpontban, 2018. október 14-én Miskolcon és körzetében, ahol a helyi kulturális örökségpontokat érintő túraútvonal 9-17 óra között volt teljesíthető 25 km-en biciklivel, vagy 2,5 km-en Miskolc belvárosában gyalogosan.

A diósgyőri sajtónyilvános rendezvény október 1. és november 11. között tartó 13. Múzeumok Őszi Fesztiváljához is kapcsolódott. A Nemzeti Kulturális Alap megalapításának 25. évfordulója alkalmából megrendezett „25 év, 25 nap, 25 esemény” címet viselő NKA Közgyűjtemények Kollégiuma programsorozathoz kapcsolódva a rendezvénysorozatot koordináló Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ (MOKK) és a Diósgyőri vár közösen szervezte meg a sajtótájékoztatóval egybekötött nyitóünnepséget, Miskolcon. Az eseményen ízelítőt adott a Diósgyőri vár elő interpretációs módszeréről, majd a „Sétálj, gyalogolj, bringázz! – Kulturális örökségtúrák” eseményeibe nyerhettek betekintést a résztvevők a Herman Ottó Múzeum programjain keresztül.

A Diósgyőri várban tartott ünnepélyes megnyitón **Fandl Ferenc** színművész segítette a résztvevőket saját túrázással kapcsolatos élményeivel, és a hazai szellemi és épített kulturális örökségről alkotott gondolataival a ráhangolódásra, majd házigazdaként, **Novák Irén,** a Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. ügyvezetője a Diósgyőri vár fejlesztéseit és programjait mutatta be.
Dr. Tóth Arnold, a Herman Ottó Múzeum igazgatója Miskolc város képviseletében is köszöntötte a megjelenteket, bemutatta a miskolci muzeális intézmények Múzeumok Őszi Fesztiválhoz kapcsolódó programjait és a város kulturális fejlesztéseit. A délután folyamán két túrára nyílt lehetőség.

- **TÁRLAT-TÚRA**: A belvárosi 2,5 km-gyalogtúra a Herman Ottó Múzeumtól indult és érintette többek között a „Pannon-tenger Múzeum” Kiállítóépületét, Papszeri Kiállítási Épületét, Thália-házat, Petró-házat is.
- **BÜKKI KERÉKPÁRTÚRA**, mely 2018. október 14-én vasárnap 11 órakor, a túra kiinduló és befejező állomásán, a Diósgyőri várból indult. A túra résztvevői önállóan, saját kerékpárjukkal teljesíthették a bükki örökség-helyszíneket érintő útvonalat. Az útvonal végig aszfaltozott országúton, a forgalomban haladt.
  Útvonala: Diósgyőri vár - Majális-park - Lillafüred - Herman Ottó Emlékház (Erzsébet sétány 33.) - Lillafüred - Újmassa, Fazola-őskohó - Lillafüred - Diósgyőri vár (szintemelkedés 200 m).

A Nemzeti Kulturális Alap 2018-ban ünnepelte megalakulásának 25. évfordulóját, ennek kapcsán **Tőzsér Istvánné** az NKA Közgyűjteményi Kollégiumának vezetője bővebb tájékoztatást adott a Nemzeti Kulturális Alap elmúlt 25 évéről, valamint a szeptember 23. és október 17. között zajló, „25 év, 25 nap, 25 esemény" címet viselő programsorozatról. A Nemzeti Kulturális Alap a rendszerváltozás utáni hazai kultúrafinanszírozás talán legmeghatározóbb intézménye lett, amely 2018-ben ünnepelte negyedszázados születésnapját. Az eltelt 25 év alatt az NKA a kulturális élet valamennyi területén megkerülhetetlen szereplővé vált, legyen szó könyvkiadásról, színházról, táncról, képzőművészetről, zenéről, szépirodalomról, fotóról vagy éppen építészetről, örökségvédelemről, közművelődésről. Az NKA bizottságában és kollégiumaiban a magyar kulturális élet meghatározó szereplői és jelentős alkotói ülnek, az ő javaslataik alapján hozza meg az Alap forráselosztásra vonatkozó döntéseit. Az NKA az elmúlt 25 évben számos ismert és kevésbé ismert előadót, művészt, alkotót támogatott, akik épp e támogatásoknak köszönhetően váltak országszerte ismertté.
A rendezvény főszervezőjeként a MOKK képviseletében, **Dr. Bereczki Ibolya**, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum ágazati feladatokért felelős főigazgató-helyettese – kitért a Múzeumok Őszi Fesztiválja „Sétálj, gyalogolj, bringázz! –„Kulturális örökségtúrák" programtematikára és az országos eseménysorozat hátralévő időszakának változatos programkínálatára, valamint az programsorozathoz kapcsolódó EVENT@HAND MÖF ingyenes és offline mobil alkalmazásra, mely is segíti a Múzeumok Őszi Fesztiválja programjai és helyszínei közt az eligazodást és felhívta a figyelmet a túrákhoz kapcsolódó „Gyűjtsd a km-eket és a pontokat! Ünnepeljük együtt az NKA-t!" mottójú játékra.

Az eseményre a sajtó képviselőin kívül meghívtuk a Közgyűjteményi Kollégium és előd kollégiumainak tagjait, vezetőit, az NKA szervezetének korábbi és jelenlegi munkatársait.

4. Játék és applikáció

A Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet által fejlesztett EVENT@HAND MÖF ingyenes és offline mobil alkalmazás is segítette az eligazodást és a játékot. A túrákhoz kapcsolódott egy **„Gyűjtsd a km-eket és a pontokat! Ünnepeljük együtt az NKA-t!"** mottójú játék, melynek során a túrapontokat meglátogató túrázók pontokat gyűjthettek online applikáció vagy offline felületek (Múzeumok Őszi Fesztiválja programfüzet középső lapja) segítségével, és legalább 25 pont összegyűjtésével egy nyereményjátékban vehettek részt. Az online pontgyűjtést a Múzeumok Őszi Fesztiválja mobilapplikáció külön erre az alkalomra továbbfejlesztett változata segítette. A túraútvonalakkal kapcsolatos információk (túra neve, hosszúsága, kezdő és végpontja, túra állomásai fotóval és az ezek meglátogatásával gyűjthető pontszám, az ezekhez kapcsolódó érdekességekkel, vezetett túra esetén a találkozási pont és indulási idő, felelős munkatárs) elérhetőek voltak a Múzeumok Őszi Fesztiválja hivatalos honlapján is, www.oszifesztival.hu oldalon.

Az NKA 25 „Sétálj, gyalogolj, bringázz! – Kulturális örökségtúrák " programsorozat, „Gyűjtsd a km-eket és a pontokat! Ünnepeljük együtt az NKA-t!" mottójú játék 10 nyertese: Nyíri Balázs, Tóth Viktor, Lenner Judit, Butykay Orsolya, Bodolay Istvánné, Pethő Mariann, Kovács Erka, Benkő Klaudett, Keresztiné Főzy Éva, Barabás Tibor. Ők túrazsákba rejtett múzeumi könyvösszeállítást kaptak és 2019-es Skanzen családi belépővel gazdagodtak.

5. Záró program – Szentendre, 2018. november 10-11.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum évről évre Márton-napi fesztivállal zárja kapuit, így a MOKK ezt az eseményt választotta a „Sétálj, gyalogolj, bringázz! Kulturális örökségtúrák" a Nemzeti Kulturális Alap megalapításának jubileumi évében programjának méltó lezárására is. Az NKA is kiemelten fontosnak tartotta, hogy számos esemény is kapcsolódjon a Családok Évéhez; többek között a Szent Mihály-napi Népművészeti Fesztivál a szentendrei Skanzenben, ahová a Népművészet Mestere és a Népművészet Ifjú Mestere címmel kitüntetett előadókat (zenészeket, énekeseket, táncosokat) és tárgyalkotó mestereket is hívott a Halmos Béla Program Kollégium és a Népművészet Kollégiuma[1].
A Kulturális örökségtúrák program keretében a Skanzenben a családoknak lehetősége nyílt 2,5 km-es túrát tenni a múzeum kerítésein belül, olyan nép- és világzenei koncerteken, kovácsmesterség ízelítőn, kézműves programokon részt venni, melyek a magyar népi-, paraszti kultúra örökségét mutatták be.
A Szent Márton napi Újborfesztivál és Libator című programhoz csatolt eseményről a honlapon bővebb információt találhatnak: http://oszifesztival.hu/programok_hu.html?pid=665

6. Kommunikáció

6.1. Google Adwords kampány értékelése

A Google Adwords kampány célja a Nemzeti Kulturális Alap 25. évfordulója alkalmából (amely a Múzeumok Őszi Fesztiválja országos nagyrendezvényhez kapcsolódott) szervezett Kulturális örökségtúrák címet viselő programok népszerűsítése, ismertségének növelése és az érdeklődők rávezetése a programokat tartalmazó honlapra.
Az eseménysorozat fő rendezvénye az október 14-én vasárnap, a Diósgyőri Várban megrendezett program, illetve a miskolci Herman Ottó Múzeum programja volt, így ezek beharangozása kiemelt figyelmet kapott.
Az NKA 25 Kulturális örökségtúrák programsorozatnak nem volt önálló honlapja, a rendezvényhez kapcsolódó programok a www.oszifesztival.hu honlapon belül kialakított aloldalon jelentek meg http://oszifesztival.hu/programok_hu.html?type=2&kategoria=12, illetve a Hírek rovatba írt cikkek formájában – ezek szolgáltak az Adwords kampány „landing" oldalaiként is.
A kampány előkészítő munkálatait (kampány megtervezése, kulcsszavak leválogatása, elemzése, hirdetések szögírása, display hirdetések elkészítése, stb.) október 1-én kezdtük. A hirdetések megjelenési időszaka 2018. október 05. és október 14 közötti volt. A kampányban többféle hirdetést szerepeltettünk, és azok teljesítését, hatékonyságát folyamatosan monitorozva döntöttünk újabb hirdetések indításáról, a kevésbé hatékonyak leállításáról. Az NKA 25 kampányban display és szöveges hirdetési kampányokat egyaránt futtattunk.
Tekintettel arra, hogy a www.oszifesztival.hu honlap adott aloldalára feltöltött programok nagy többsége befejeződött október 21-ig (a legtöbb programot október 14-re szervezték), a

[1] https://szinhaz.org/csak-szinhaz/csak-szinhaz-budapest/2018/07/17/nka-25/

hirdetések megjelenését is erre az időszakra koncentráltuk. A szöveges hirdetési kampány október 08-14-ig, a display kampány október 08-13-ig-ig tartott.

A display kampány az ismertség növelését célozta, (nagyobb számú megjelenése és Google partner oldalak elérése révén) a szöveges hirdetés inkább a kattintások maximalizálására szolgált. Mivel a Kulturális örökségtúrák idén debütált, az ismertség növelését tűztük ki elsődleges célként, ezért a display kampányra fordítottuk a rendelkezésre álló keretösszeg egyharmadát.

- Display kampány
  Egyféle adaptív (különböző eszközökön különböző formában megjelenő, mindig az adott eszköz display méretéhez igazodva) display hirdetést használtunk.

  Összességében a Display kampány eredménye:
  Összes kattintás: 276
  Összes megjelenés: 126.421
  Költség: 11.959,58Ft
  Display kampány átlagköltség: 43,33 Ft /kattintás

  Bár a display kampány nagyon jó megjelenési számot eredményezett, ez nem váltott ki kiemelkedő átkattintást, a display vizuális megjelenítése a program logóját használta, amelyen a „kulturális örökségtúra" felirat kapott hangsúlyt.

- Kulturális örökségtúra 2018 szöveges hirdetés kampány
  Ötféle hirdetés készült a kampányhoz. A szöveges hirdetések eredménye megerősítette a display hirdetéseinél tapasztaltakat, hogy a közönség célirányosan keresett programot (leginkább hétvégére), és a túrázás nem hívószavak, illetve a „szabadtéri programok" sem keltették fel igazán az érdeklődést.

  Összes kattintás: 1078
  Összes megjelenés: 22.891
  Költség: 20.023,73 Ft
  Kampány átlagköltség: 18,57 Ft /kattintás

A kampány hatására 1354 érdeklődőt sikerült kattintásra ösztönözni. Egy „ügyfélszerzés" (azaz olyan érdeklődő szerzése, aki meg is nyitotta az oldalt) költsége átlagosan 23,62 Ft volt, ami közepesnek számít az online marketing területén. A display kampány célja az ismertség növelése volt: 121.421 megjelenést generált – ez a program arculati elemeinek (logók) megismertetését is szolgálta. A kampányt minden típusú felületen futtattuk. A legtöbb kattintás számítógépről érkezett. A kampány tapasztalata, hogy a „programajánló" típusú hirdetések működtek idén is a legjobban, a túrázás, kirándulás kevesebb érdeklődőt vonz – ők is a középkorú, vagy annál idősebb (55-64) korú nők közül kerültek ki többségében. A legmagasabb kattintási számot a „Programajánló hétvégére" hirdetés eredményezte. A szöveges hirdetésű Kulturális örökségtúrák 2018 kampány 18,57 Ft / kattintás eredményt hozott, ami jónak számít.

6.2. Facebook kampány értékelése

A kampány keretében 6 féle hirdetést készítettünk, melyek teljesítését, hatékonyságát folyamatosan monitoroztuk és módosítottuk a beállításokat, ha szükséges volt.

A Facebook kampánnyal 18.072 múzeum iránt érdeklődő Facebook felhasználót értünk el, és összesen 965 kattintást mértünk. A kampányra 15.000 Ft-ot költöttünk, és egy interakció 16 Ft-ba került, ami nagyon jó eredménynek számít, mert egy új program beharangozásáról volt szó. A látogatószámra a tervezésnél óvatos becslést adtunk (200 fő), mivel új program beharangozásáról volt szó. A hirdetések ugyanakkor a Facebook esetében az Őszi fesztiválhoz hasonló hatékonysággal működtek és így jóval meghaladtuk a tervezett számot: 965 kattintást értünk el a Facebook kampányban. A hirdetések közül a Pannonhalmi Főapátság Arborétumának programját ajánló hirdetés működött a legjobban, mind az egységnyi költség, mint átkattintási arány szempontjából.

6.3. Kampányok értékelése

A Google és Facebook kampányokkal összesen 144.493 főt értünk el, akik közül 2.319 fő felkereste a kampányoldalakat, ami több mint kétszerese lett az előirányzott látogatószámnak. A kampány egy főre jutó átlagos költsége 20 Ft volt.

6.4. Partnerségek

A Nemzeti Kulturális Alaptól a programszervezésre elnyert támogatás összege **2.500.000 Ft volt.** Ez szerény mértékben, de lehetővé tette, hogy egy központi kampánnyal segítsük a Múzeumok Őszi Fesztiválja kommunikációját is. Sikerült együttműködési megállapodást kötni médiákkal, amelyek ingyenes, vagy kedvezményes megjelenési lehetőséget ajánlottak biztosítottak a Kulturális örökségtúrák számára.

NKA 25 „Kulturális örökségtúrák" támogatókkal kötött megállapodások alapján történő média megjelenések összefoglalása

Média megjelenés	kommunikációra fordított kiadás	támogatók hozzájárulása	Megjelenés összértéke
M5 / MTVA	B	1 000 000	1 000 000
Retró Rádió és Rádió1	647 000	3 903 000	4 450 000
Adwords és Facebook kampány	127 000		127 000
Rockmagazin	B	50 000	50 000
Magyar Turisztikai Ügynökség	B	1 000 000	1 000 000
MTA – SZTAKI	B	500 000	500 000
Összesen	**774 000**	**6 453 000**	**7 127 000**

7. Összegzés

A Múzeumok Őszi Fesztiválhoz csatlakozott több mint 150 hazai muzeális intézmény közel negyede vállalt kirándulásszervezést a „Kulturális örökségtúra" jegyében. A Múzeumok Őszi Fesztiválja idei kiemelt tematikához kapcsolódó programokkal a múzeumok a kulturális örökség évéhez is illeszkedtek és a helyi közösségi és kulturális életben vállalt szerepüket is erősítették azáltal, hogy kirándulásokat szerveztek a tágabb környezetükben található kulturális örökségi helyszínek, építészeti gyöngyszemek, történelmi emlékek felfedezésére.
A Nemzeti Kulturális Alap megalapításának 25. évfordulóhoz igazodva 23 féle programon nyílt lehetőség 25 km hosszúságú, gyalogos vagy kerékpáros túrák teljesítésére, esetleg a családok évéhez kapcsolódva a rövidebb távú, elsősorban kisgyermekes családokra tervezett 2,5 km-es sétákra.
A túrák a távtól függetlenül különböző kulturális örökségi helyszíneket (lehetőség szerint az NKA által nyújtott támogatásban részesült intézményeket) is érintettek.

A fesztiválos programkínálat, így a lezárult túrák részletes programjai továbbra is elérhetőek a fesztivál hivatalos honlapján (www.oszifesztival.hu), mely tematikák, régiók, települések és programidőpontok szerinti bontásban segítik a keresést.

Ezúton is köszönjük az NKA támogatását, amellyel lehetővé tette a csatlakozásunkat a Nemzeti Kulturális Alap „25 év, 25 nap, 25 esemény" címet viselő programsorozatához és a Múzeumok Őszi Fesztiválja kiemelt „Sétálj, gyalogolj, bringázz! – Kulturális örökségtúrák" című tematikájának megrendezését.

A beszámolót készítette:

Nagy Magdolna
mb. igazgató
Szabadtéri Néprajzi Múzeum
Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ

Balogh Enikő
kommunikációs- és rendezvényszervező munkatárs
Szabadtéri Néprajzi Múzeum
Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ

Szentendre, 2019. március. 27.